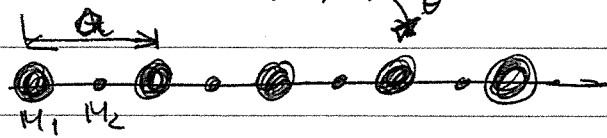

Lösningar:

① a)

krystall:

krystall = gitter + bas

gitter: $\times \text{---} \times \text{---} \times \text{---} \times \text{---} \times \text{---} \times \text{---} \rightarrow \times$

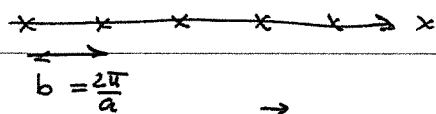
bas: $\bullet \cdot \cdot$

basvektorer

$$\vec{v}_1 = \vec{r}_{Ce} = 0$$

$$\vec{v}_2 = \vec{r}_{Na} = \frac{1}{2} a \hat{x}$$

Reciproka gittet:

Transl. vektorer i rec. rummet: $\vec{G}_h = h \cdot \frac{2\pi}{a} \hat{x} \quad h=0,1,2,3$

Diffraction:

Laue villkor: $\Delta \vec{k} = \vec{G}$

$$\vec{k} - \vec{k}' = h \cdot \frac{2\pi}{a} \hat{x}$$

multiplitera med $\hat{x} \Rightarrow$

$$(\vec{k} - \vec{k}') \cdot \hat{x} = h \cdot \frac{2\pi}{a} \hat{x} \cdot \hat{x}$$

men $\vec{k} \cdot \hat{x} = 0$ pga $\vec{k} \perp \hat{x}$

$$-\vec{k}' \cdot \hat{x} = h \cdot \frac{2\pi}{a}$$

$$\Rightarrow \frac{2\pi}{\lambda} \cdot \cos \theta = h \cdot \frac{2\pi}{a}$$

$$\boxed{h \cdot \lambda = a \cos \theta}$$

$$h=0 \Rightarrow \cos \theta_0 = 0 \Rightarrow \theta_0 = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \theta_0 = 90^\circ$$

$$h=1 \Rightarrow \cos \theta_1 = \frac{2.4}{5.64} = 0.43 \Rightarrow \theta_1 = 64.82^\circ$$

$$h=2 \Rightarrow \cos \theta_2 = \frac{4.8}{5.64} = 0.85 \Rightarrow \theta_2 = 31.67^\circ$$

16

$$F = N \cdot S \cdot GS$$

2

om $\Delta k = \vec{G} \Rightarrow GS = 1$ och

$$F = N \cdot S$$

där $S = \sum_{\text{atomer i basen}} f_{je} \cdot \vec{G} \cdot \vec{r}_j$

vi har: $\vec{G} = h \cdot \frac{2\pi}{a} \hat{x}$, $\vec{r}_{cl} = 0$ och $\vec{r}_{Na} = \frac{1}{2} a \hat{x} \Rightarrow$

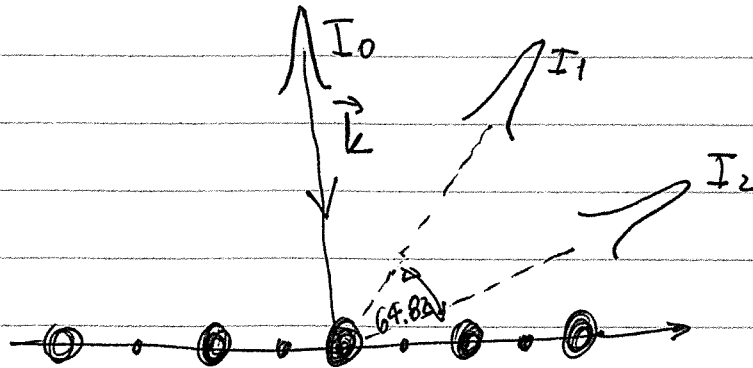
$$F = N \cdot (f_{ce} e^{i \vec{G} \cdot \vec{0}} + f_{Na} e^{i h \frac{2\pi}{a} \hat{x} \cdot \frac{1}{2} a \hat{x}})$$

$$F = N (f_{ce} + f_{Na} e^{i h \pi}) \text{ där } h = 0, 1, 2, \dots$$

$$\text{om } h=0 \Rightarrow F_0 = N (f_{ce} + f_{Na}) \Rightarrow I_0 = N^2 (f_{Na} + f_{ce})^2$$

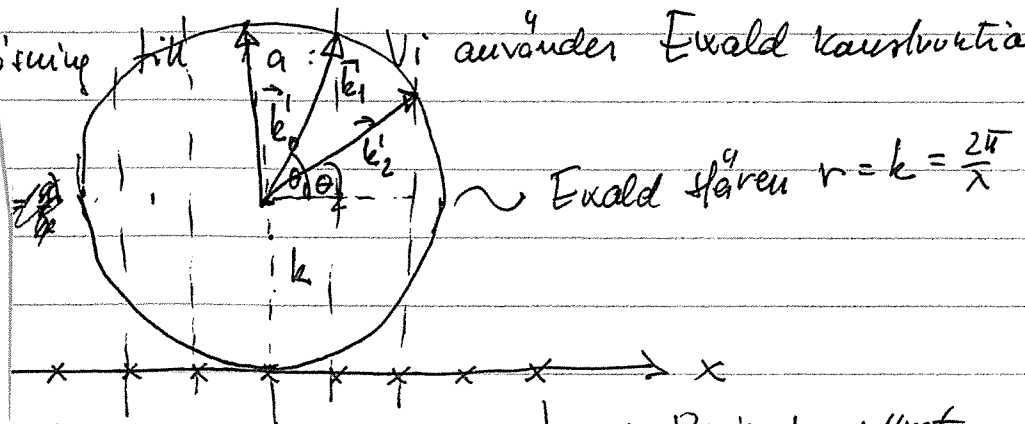
$$h=1 \Rightarrow F_1 = N (f_{ce} - f_{Na}) \Rightarrow I_1 = N^2 (f_{ce} - f_{Na})^2$$

$$h=2 \Rightarrow F_2 = N (f_{ce} + f_{Na}) \Rightarrow I_2 = N^2 (f_{ce} + f_{Na})^2$$

Vi har symmetrisk fördelning av diff. maximer till vänster.

Alternativ lösning till Vi använder Ewald konstruktionen

Reciproka gitter

$$\cos \theta_0 = \frac{a}{b}$$

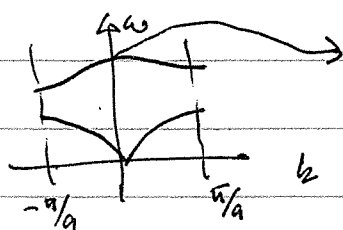
$$gP = \frac{2\pi}{a}$$

$$\cos \theta_1 = \frac{2\pi}{a} = \frac{2\pi/a}{2\pi/\lambda} = \frac{\lambda}{a}$$

$$\cos \theta_2 = \frac{2 \cdot 2\pi/a}{2\pi/\lambda} = \frac{2 \cdot 2\pi}{2\pi/\lambda} = \frac{2\lambda}{a}$$

samma
 som
 sidoför

1c) Dispersion relationen för kristallen med 2 atomer i basen:

$$\hbar\omega_{\max}^{\text{optisk}} = \hbar\omega_{\max}^0 (k=0) = \hbar\omega_{\max}$$

Kolla kittel

$$\hbar\omega_{\max}^0 (k=0) = \hbar \sqrt{\frac{2C(M_1+M_2)}{M_1 \cdot M_2}}$$

$$\Rightarrow C = \frac{(\hbar\omega_{\max})^2}{\hbar^2} \frac{M_1 \cdot M_2}{2(M_1+M_2)} = \underline{\underline{1,5 \text{ eV}\text{\AA}^{-2}}}$$

1d) Optisk fonon med $\hbar\omega_{\max}$ har $k=0$
i inelastisk neutron spridnings exp. faller

energi bevaringen $\frac{p_i^2}{2m} - \frac{p_f^2}{2m} = \hbar\omega_{\max}$ där $m \equiv$ neutron massa

rörelsemängd bev. $p_i - p_f = (G+k)\hbar = \frac{\hbar 2\pi l}{a} + 0$ $l=0,1,2$

i.e $\frac{p_i^2}{2m} - \frac{p_f^2}{2m} = \hbar\omega_l$

$$p_i - p_f = \frac{2\pi l \cdot \hbar}{2a} \quad l = 1, 2, 3, \dots$$

$h = \text{Planck konstant.}$

Vi har system med 2 ekr. där vi söker p_i
Lösningen är

$$p_i = \frac{lh}{2a} + \frac{\hbar\omega_{\max} \cdot m \cdot a}{lh}$$

Vi söker minimum för $p_i(l)$

$$\frac{dp_i}{dl} = 0 = \frac{h}{2a} - \frac{\hbar\omega_{\max} m a}{l^2 h} = 0 \Rightarrow l^2 = \frac{\hbar\omega_{\max} m \cdot 2a^2}{h^2}$$

Om vi använder $\hbar\omega_{\max} = 30 \text{ meV} = 30 \cdot 10^{-3} \cdot 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ J}$

$$m = 1,6 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$$

$$a = 5,64 \cdot 10^{-10} \text{ m}$$

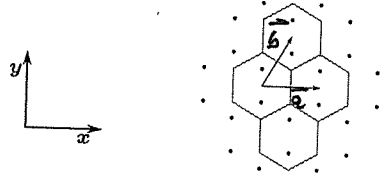
$$h = 6,6 \cdot 10^{-34} \text{ J}$$

$$\Rightarrow n = 3,3 \Rightarrow n = 3$$

För $n=3 \Rightarrow E_i = \frac{p_i^2}{2m} = \underline{\underline{30,51 \text{ meV}}}$

2a) kristall = bas + gitter

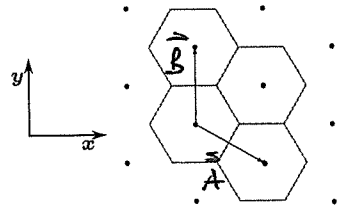
gitter = firkant Bravais
 basen \equiv 2 atomer

2b) $\vec{a} = d\sqrt{3} (1, 0)$ $\vec{b} = d\sqrt{3} (\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2})$
 $\vec{r}_1 = (0, \frac{d}{2})$
 $\vec{r}_2 = (0, -\frac{d}{2}) = -\vec{r}_1$

2c) Reciproka gitter vektorer \vec{A}, \vec{B} fås från

$\vec{A} \cdot \vec{a} = 2\pi$ $\vec{B} \cdot \vec{b} = 2\pi$
 $\Rightarrow \vec{A} = \frac{4\pi}{3d} (\frac{\sqrt{3}}{2}, 1, -\frac{1}{2})$, $\vec{B} = \frac{4\pi}{3d} (0, 1)$
 $\vec{G}_{hk} = h\vec{A} + k\vec{B}$

2d) $F_{hk} = N S = \sum_{j=1}^2 f_j e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}_j} = N (f e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}_1} + f e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}_2})$

men $\vec{r}_1 = -\vec{r}_2$

$F_{hk} = N f (e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}_1} + e^{-i\vec{G} \cdot \vec{r}_1}) = N f \cdot 2 \cos \vec{G} \cdot \vec{r}_1$

$\vec{G} = h\vec{A} + k\vec{B}$ $h, k \in \mathbb{Z}$

$\vec{r}_1 = (0, \frac{d}{2})$

$\vec{G} \cdot \vec{r}_1 = \frac{\pi}{3} (2h - k)$

$I_{hk} = |F|^2 = N^2 f^2 \cdot 4 \cos^2 [\frac{\pi}{3} (2h - k)]$

(2e)

$$\vec{k}' = \vec{k} + \vec{G}$$

$$e^{i\vec{k}' \cdot \vec{r}_{mn}} = e^{i(\vec{k} + \vec{G}) \cdot \vec{r}_{mn}} = e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}_{mn}} \cdot e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}_{mn}} = e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}_{mn}}$$

men $e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}_{mn}} = 1$

$\Rightarrow e^{i\vec{k}' \cdot \vec{r}_{mn}}$ och $e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}_{mn}}$ representerar samma vågfunktion